

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

HEA2002 – Kommunikasjon og samhandling

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Eksamenslengde: 4 timer

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

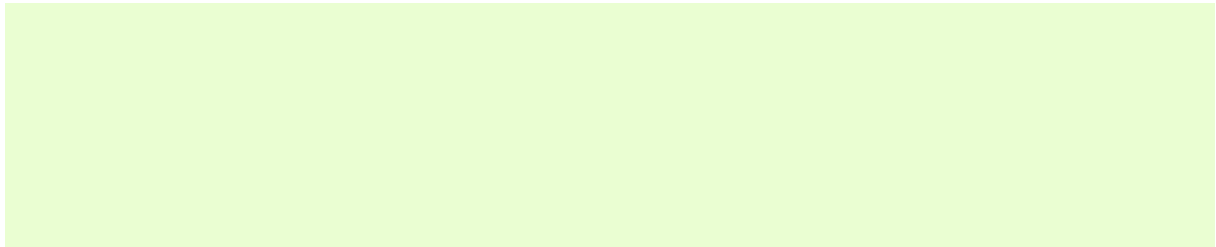
Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
<i>Kompetansemål</i>			
<i>Drøfte hva det vil si å være medmenneske, og hvordan samspill mellom mennesker kan fremmes</i>	Kandidaten skal være bevisst på egen rolle og hvordan ulike yrkesgrupper påvirker hverandre og samspillet med brukerne Kandidaten skal drøfte hva det vil si å være medmenneske og hvordan samspillet påvirkes av dette	Kandidaten skal forklare hva det vil si å være medmenneske Kandidaten skal gi eksempler på et godt mellommenneskelig samspill	Kandidaten skal nevne minst to faktorer som fremmer og hemmer samspill
<i>Drøfte hva respekt og toleranse for andres kulturer og tradisjoner, livssyn og sosiale status innebærer, og drøfte hva dette betyr for å fremme fysisk og psykisk helse</i>	Kandidaten skal drøfte hva respekt og toleranse for andres kulturer og tradisjoner, livssyn og sosial status innebærer, og drøfte hva dette betyr for å fremme fysisk og psykisk helse	Kandidaten skal gi eksempler på hvordan man viser respekt og toleranse for andre kulturer og tradisjoner, livssyn og sosial status Kandidaten skal forklare sammenhengen mellom	Kandidaten skal forklare begrepene kultur, tradisjoner, livssyn og sosial status

		kultur og tradisjoner og fysisk og psykisk helse	
<i>Drøfte hvordan empati kan brukes for å løse eller forebygge sosiale problemer og fremme psykisk og somatisk helse</i>	Kandidaten skal se de ulike begrepene i sammenheng med hverandre Kandidaten skal drøfte betydningen av empati, sosiale problemer, psykisk og somatisk helse og se de ulike begrepene i sammenheng med hverandre	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på hva empati er. Kandidaten skal gi eksempler på hvordan pleieren kan bruke empati for å løse eller forebygge sosiale problemer	Kandidaten skal kjenne til begrepene empati, sosiale problemer, psykisk helse og somatisk helse
<i>Gjøre rede for hva målrettet miljøarbeid er, og foreslå virkemidlersom kan fremme målrettet miljøarbeid</i>	Kandidaten skal gjøre rede for konsekvenser av manglende målrettet miljøarbeid, og se sammenhenger mellom terapeutisk miljø og brukerens tilstand	Kandidaten skal foreslå virkemidler på hva som kan fremme et målrettet miljøarbeid	Kandidatens kal forklare hva målrettet miljøarbeid er
<i>Drøfte ulike former for kommunikasjon og gjøre rede for hvordan kommunikasjon kan fremme trygghet og tillit</i>	Kandidaten skal drøfte ulike former for kommunikasjon og gjøre rede for hvordan kommunikasjon kan fremme trygghet og tillit	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på hvordan en kan skape trygghet og tillit gjennom ulike typer kommunikasjon	Kandidaten skal ha kjennskap til begrepene trygghet og tillit Kandidaten skal nevne to faktorer som fremmer god kommunikasjon

<i>Forklare forskjellen på subjektiv og objektiv observasjon og rapportering og drøfte betydningen av korrekt rapportering, pasientsikkerhet og anonymitet</i>	Kandidaten skal forklare forskjellen på subjektive og objektive observasjoner Kandidaten skal drøfte betydningen av korrekt rapportering for å oppnå pasientsikkerhet og anonymitet	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på subjektive og objektive observasjoner Kandidaten skal gi eksempel på korrekt rapportering	Kandidaten skal kjenne til hva subjektiv og objektiv observasjon er Kandidaten skal kjenne til ulike former for rapportering i helsetjenesten
<i>Drøfte helsefagarbeiderens rolle som talerør for pasient og bruker</i>	Kandidaten skal drøfte helsefagarbeiderens rolle som talerør for pasient og bruker	Kandidaten skal forklare hva det innebærer å være pasientens talerør og gi eksempler på dette	Kandidaten skal kjenne til begrepet talerør
<i>Gjøre rede for regelverk om taushetsplikt og personvern i helse- og sosialektoren</i>	Kandidaten skal forklare hvordan helsefagarbeideren skal overholde taushetsplikt og ivareta personvern Kandidaten skal forklare konsekvensene av brudd på taushetsplikt og personvern	Kandidaten skal ha kjennskap til lovverket i forhold til taushetsplikt og personvern, samt konsekvenser ved brudd på dette	Kandidaten skal kjenne til sammenhengen mellom profesjonell yrkesutøvelse og regelverk Kandidaten skal kjenne til begrepene taushetsplikt og personvern, og beskrive deler av gjeldende regelverk
<i>Drøfte veilederrollen og hva det betyr å kunne motta veiledning</i>	Kandidaten skal drøfte betydningen av å gi og motta veiledning	Kandidaten skal forklare hva veiledning innebærer	Kandidaten skal kjenne til begrepene veiledning og veilederrolle

	Kandidaten skal se sammenhengen mellom helsefagarbeiderens rolle og veiledning	Kandidaten skal gi eksempler på helsefagarbeiderens veilederrolle	Kandidaten skal kjenne til hva det innebærer å gi og motta veiledning
<i>Drøfte ulike strategier for konflikthåndtering og prøve noen strategier i praksis</i>	Kandidaten skal drøfte ulike strategier for konflikthåndtering	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på ulike strategier for konflikthåndtering	Kandidaten skal kjenne til to ulike typer konflikthåndtering

www.vigoiks.no/eksamen